

הישן תחת המטה

פרק שני

סוכה כה.

עין משפט גר מצוה

אלה הם כן אינו הוה אלה כשיעור צית סאתים כחנר המשכן^(א) ששיעור זה נתנו חכמים לכל היקף שאינו לדירה ואם גדול הוא מכאן הוה כרמלית ואין מטלטלין צו אלה צמוך ארבע אמותיו של אדם והאי כיון דצדיים הוקף ולדירה אפילו הוה יותר מצית סאתים ליטלטל ציה: שתשמישה לאויר.

אינה עשויה לירה זו אלה לנורך אור שחונה לה לשמור השדות והינה חשונה לירה להמיר היקף גדול: שבת בת"ל. קדש היום על האדם והוא צהל גצוה עשרה וקנה שס שציתמו: והוא מארבע אמות עד בית סאתים. גדול הוה מארבע אמות אצל אינו יותר על צית סאתים: וכן בנקע. גומא העשויה מששת ימי צראשית ווליא"ה: וקמה קצורה.

צאמלעה: ושבולות. גצוהות עשרה מקיפות אותה סביב כל הני מחילות וינהו להיקף צית סאתים ולא ליותר מכאן דלא נעשית לדירה הלכך מהלך את כולה למחר וחונה לה אלפים דכל חללה האיל ושצת זה צאורה מצעוד יוס הוה כארבע אמות של מקום שציתה ולהכי נקט והוה מארבע אמות דאי לא הוה יותר מארבע אמות מאי מהלך את כולה איכא צלל מחילות נמי ארבע אמות מקום שציתה אינה ליה דהיינו^(ב) שצו איש תחתיו וחונה להן אלפים אמה דכתיב אל יא איש ממקומו ואסמוך רצון למילף מקום ממקום ומקום מניסה כו' כדאמרין צעירובין (דף טו. ב.). ומל מוקף מחילות הוה דכל שגצוה עשרה אמרי' גוד אסיק מחילות שלו והקף צהן את ראשו: ושבולות מקיפות. ואע"ג דאין עומדות צרות: דעביד ליה. למחילות השצלים צהולא ודפנא משצולת לשצולת עד שאגזן וגלן יחד סביב ומחזיקות זו את זו:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה טרד וכו' דאינו יכול:

תורה אור השלם

(א) וְשָׁנַתְּם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִבְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׂבְתְּךָ וּבְקוֹמְךָ: (דברים ו, יז)

(ב) וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָבִילוּ לְעֵשֶׂת הַפְּסוּחַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לַפְּנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אֶהֱרֹן בַּיּוֹם הַהוּא: (במדבר י, י)

ליקוטי רש"י

א"ת בבית סאתים. אם היה היקפו יותר על צית סאתים אין מטלטלין צו אלה צמור אמות ואפילו נטעו ממחילה לנך דהוה מוקף לדירה [שם צט:] מושב הדוה דירה שתשמישה לאויר. לעולם שנטעו ממחילה לנך והיקף לדירה הוה אצל לירה זו אינה עשויה לנורך חוכה אלה לנורך אור שחונה לה לדור שס שומרי השדות ועשויה להליל מן החמה ואין מטלטלין צדיה זו אלה צית סאתים כדמניא צ"ש (דף כב.) כלל אמר ר"ש כן אלעזר כל אור שתשמישו לדירה כגון ליר וספר ומוקפה וחנר ואפילו י' כורים מותר וכל דירה שתשמישה לאויר כגון צורגין שצדקות צית סאתים מותר יותר מצית סאתים אסור דלאו לירה הוה דעל כחו הוה דל שס [שם טו.]. אינה לדור צה תמיד אלה להסמוך צה שומרי השדה [שם ק.]. גברה עשרה. דלמריקן גוד אסיק מחילותיו כל סביבותיו והרי הוה מוקף. וכן נקע. אחד מנייקי הסלעים. והוה ב"ת אמות עד בית סאתים. האיל ושצת צאור מחילותיו נעשית ציתו וכולו כארבע אמותיו הוה הלכך מהלך את כולה וחונה לה אלפים אמה, אצל אי הוה טפי מצית סאתים אין מחילותיו מועילות לו שהיקף שאינו עשוי לדירה אינו מועיל אלה לצית סאתים, להכי נקט מארבע אמות ואילך דאם היה פחות מד' אמות מאי מהלך את כולה איכא ומחילותיו מאי מהני צללו מחילה נמי מקום לכל אדם ד' אמות צפרק מי שהוליאחו (לקמן דף מ"א.) ושבולות מקיפות אותה. שהינה גצוה גצוהין י' עסקין [שם טו.]. ובבבבך בדרך פרט לחתן. ואע"ג דמתן נמי צמורה לאו טריד אינטריכי להו טרי קראי דאי הוה כתיב חד כיון דמתן לאו צהדיא כתיב צקרא הוה אמניא לה פטר הכמוצ אלה טורה ועושה מלאכת מנוה צדים או מהלך למנוה אצל חתן שהוה יושב וצטל ואינו עוסק אלה טריד צמחצת צעילה לה פטר הכמוצ הלכך מקרא יתירא אשמעינן דפטור מק"ש דטריד צמחצת צעילה: מאי משמע. מהני קראי פרט למנוה: בי דרך. הולך דרך סחורה: מי לא עסקינן בו'. וכי אינך יכול לכלול צמקרא דרך מנוה עם הרשות והא דרך סתמא כתיב ומשמע נמי דרך מנוה וקאמר רחמנא ליחייב לקרות: אם בן. דצדך מנוה נמי קאי לכמוצ צלכת דרך: שריד. לצו טרוד צמחצת צעילה ומסתצרה כי פטריה קרא משום טירדה פטריה (א) ואינו יכול לעסוק צשנים כאחד: כונם אלמנה לא שריד. ויכול לקיים את שתייהן: אי משום שירדא בו'. האי דפריך משמע ליה דטרדתו פוטרמו לפי שאינו יכול לכונן את לצו והלכך אפי' טצעה ספינתו דטרוד צנערו ליפטר: שנאמר בהן פאר. כדלקמן" ואצל לאו צר פאר הוה וכשמחפאר מראה צעלמו שאינו אצל לאו צמחצת צעילה ומסתצרה דמצינה. ואשמעינן קרא דלא מיחייב להסיר דעתו ממחצת מנוה ראשונה צצצל זו הצאה עליו אלה יעסוק צראשונה ויתן לצו להיות צקי צצצ: שירדא דרשות. שאף על פי שהוה חייב לנהוג צצילות של נעילה רחילה וסיכה^(ג) להראות כבוד ממו אינו חייב להצטער: והעוסק במצינה דפטור ממצינה מהכא נפקא. משצתן צציתן: ויהי אנשים וגו'. צפסח מדצצ"ל קרא צצנה השנית ליציאת מצרים: הכי

קמה קצורה ושבולות מקיפות אותה. אע"ג דמוקי לה צמקנא דעצד לה צהולא ודפנא לה שייך כאן לאקשווי אי הכי ניטלטל צכולה כדאקשי לעיל דהתם צאילן המסכך על הארץ שיש צו סכך וחשיב כמקוף לדירה

אלא בית סאתים משום דהוי דירה שתשמישה לאויר וכל דירה שתשמישה לאויר אין מטלטלין בו אלא סאתים ת"ש^(א) שבת בת"ל שהוא גבוה עשרה והוא מארבע אמות עד בית סאתים וכן בנקע שהוא עמוק עשרה והוא מארבע אמות עד בית סאתים וכן קמה קצורה ושבולות מקיפות אותה מהלך את כולה וחונה לה אלפים אמה אע"ג דקאזיל ואתי התם נמי דעביד ליה בהוצא ודפנא: **מתני'** **שלוחי מצוה** פטורין מן הסוכה חולין ומשמשיהן פטורין מן הסוכה אוכלין ושותין עראי חוץ לסוכה: **גמ'** מה"מ דת"ר^(ב) בשבתך בביתך פרט לעוסק במצינה ובלכתך בדרך פרט לחתן מכאן אמרו צהכונם את הבתולה פטור ואת האלמנה חייב מאי משמע אמר רב הונא כדרך מה דרך רשות אף כל רשות לאפוקי האי דבמצינה עסוק מי לא עסקינן דקאזיל לדבר מצוה וקא אמר רחמנא ליקרי אם כן לימא קרא בשבת ובלכת מאי בשבתך ובלכתך בלכת דידך הוה דמיוחייבת הא בלכת דמצינה פטירת אי הכי אפילו כונם את האלמנה נמי כונם את הבתולה שריד כונם אלמנה לא שריד וכל היכא דטריד ה"נ דפטור אלא מעתה טבעה ספינתו בים דטריד הכי נמי דפטור וכי תימא ה"נ^(ג) והאמר ר' אבא בר זבדא אמר רב אבל חייב בכל המצות האמורות בתורה צחוי מן התפילין שהרי נאמר בהן פאר הכא שריד שירדא דמצינה התם שריד שירדא דרשות^(ד) והעוסק במצינה פטור מן המצינה מהכא נפקא מהתם נפקא דתניא^(ה) ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וגו' אותם אנשים מי היו נושאי ארונו של יוסף היו דברי ר' יוסי הגלילי ר"ע

צמחצת צעילה כן פי' צקונטרס וסוגיא דשמעתין משמע דמזלכתך צדך ממעט האי דצמנוה קא עסיק וצשילהי פ"ק דצרכות (דף טו. ב.) הגרסא להפך דגרס התם^(א) צצצתך פרט לחתן וצלכתך צדך פרט לעוסק צמנוה וגירסא זו נראה דהכי משמע קרא צצצת לידך הוה דמיחייבת צק"ש ולא צצצת דמנוה שאתה יושב ומחצת צצעילת מנוה וצלכתך ממעט עוסק צמנוה דמשמע צלכת לידך ולא צלכת מנוה וממתן לה הוה ידעינן שאר עוסק צמנוה דלמנא שאני חתן שאין נקל לו כל כך להסיר הטיירדא מלצו אע"פ שצטיירדא דרשות מיצעי ליה ליחוציה דעתיה ולהסיר מחצת טרדתו: **שחר'י נאמר** בהן פאר. לקמן^(ב) צשמעתין מפרש מדקרא אמר ליה רחמנא ליחוקאל פארך חצוה עלין את הוה דמיחייבת אצל כולי עלמא פטירי והא דמשמע ליטנא^(ג) שהטעם חלו משום דאיקרו פאר ואצל לאו צר פאר הוה וכשמחפאר מראה צעלמו שאינו אצל לאו צמחצת צעילה ומסתצרה מראה לפוטרו משאר מנוה דשאני תפילין דאיקרו פאר וא"ת ומאי שנא גצי תפילין דאמרין דדוקא ליחוקאל קאמר ליה ולא לשאר אצלים וגצי חלמוד תורה אמרינן פ"ק^(ד) דמועד קטן (דף טו. ב.) אצל אסור צת"ת מדלמנא ליה רחמנא ליחוקאל האנך דוס דעצדי שאר אצלים כיחוקאל ויש לומר דצצצרי תורה ששינה צו הכמוצ מכ"ע אינה לן למימר משום דאצל אסור צצצרי תורה אצל צתפילין אמאי הונרך לומר לו שיניח תפילין אם לא צצציל שהייתי צצור לאוסרו: מישאל

הקוף ולצטוף פתח לא חשיב מוקף לדירה כדאיתא פרק עושין פסין (עירובין דף כד.) **שלוחי מצוה.** הולכי צצצר מנוה כגון ללמוד תורה או להקציל פני רצו ולפדות צצצין פטורין מן הסוכה ואפילו צצצעת חנייתן כן פי' צקונטרס וכן משמע צצמרא^(א) דקאמר הולכי לצצר מנוה פטורין מן הסוכה צין ציוס וצין צלילה ומשמע אע"פ שאין הולכין אלה ציוס דאי דלולי צימנא וצלילה אפי' לצצר הרשות נמי פטירי כדקתני צצציתא^(ב) ועוד עוצדא^(ג) דרצ חסדא ורצה צר רצ הונא דגנו ארקתא דסורא^(ד) ומימנא אם יכולין לקיים שניהם אמאי פטורין דאטו אדם שיש לו יציאת צצגדו ותפילין צראשו מי מיפטר צצך משאר מנוה וצפ' אין צין המודר (גריס ד' ג:) גצי המודר הנאה דמחזיר לו אצידמו אע"פ דמהני ליה פרוטה דרצ יוסף משום דלא שכיחא ואי כל זמן שאצידה צציתו מיפטר מלמיתצ ריפתא לעני אם כן שכיחא היא אלה ודאי^(א) לא מפטר אלה צצעה שהוה עוסק צה כגון טלית של אצידה ושוטמה לצורכה^(ב) או צהמה שנותן לה מוונות דלא שכיחא צצאומה שעה יצא עני לשאל ממנו ונריך לומר דהכא נמי איירי צכי האי גוונא דאי מיטרדי צקיוס מנוה סוכה הוה מצטלי ממנו^(ג): **ובלכתך בדרך פרט** צחתי. ואף על גז דהוה נמי צמנוה טריד אינטריך מרי קראי דאי הוה כתיב חד כיון דמתן לאו צהדיא כתיב צקרא הוה אמניא לה פטר הכמוצ אלה טורה ועושה מנוה צדים או מהלך צמנוה אצל חתן שהוה יושב וצטל ואינו עוסק אלה מחצת צצעילה לה פטר הכמוצ הלכך מקרא יתירא אשמעינן דפטור מק"ש דטריד צמחצת צעילה כן פי' צקונטרס וסוגיא דשמעתין משמע דמזלכתך צדך ממעט האי דצמנוה קא עסיק וצשילהי פ"ק דצרכות (דף טו. ב.) הגרסא להפך דגרס התם^(א) צצצתך פרט לחתן וצלכתך צדך פרט לעוסק צמנוה וגירסא זו נראה דהכי משמע קרא צצצת לידך הוה דמיחייבת צק"ש ולא צצצת דמנוה שאתה יושב ומחצת צצעילת מנוה וצלכתך ממעט עוסק צמנוה דמשמע צלכת לידך ולא צלכת מנוה וממתן לה הוה ידעינן שאר עוסק צמנוה דלמנא שאני חתן שאין נקל לו כל כך להסיר הטיירדא מלצו אע"פ שצטיירדא דרשות מיצעי ליה ליחוציה דעתיה ולהסיר מחצת טרדתו: **שחר'י נאמר** בהן פאר. לקמן^(ב) צשמעתין מפרש מדקרא אמר ליה רחמנא ליחוקאל פארך חצוה עלין את הוה דמיחייבת אצל כולי עלמא פטירי והא דמשמע ליטנא^(ג) שהטעם חלו משום דאיקרו פאר ואצל לאו צר פאר הוה וכשמחפאר מראה צעלמו שאינו אצל לאו צמחצת צעילה ומסתצרה מראה לפוטרו משאר מנוה דשאני תפילין דאיקרו פאר וא"ת ומאי שנא גצי תפילין דאמרין דדוקא ליחוקאל קאמר ליה ולא לשאר אצלים וגצי חלמוד תורה אמרינן פ"ק^(ד) דמועד קטן (דף טו. ב.) אצל אסור צת"ת מדלמנא ליה רחמנא ליחוקאל האנך דוס דעצדי שאר אצלים כיחוקאל ויש לומר דצצצרי תורה ששינה צו הכמוצ מכ"ע אינה לן למימר משום דאצל אסור צצצרי תורה אצל צתפילין אמאי הונרך לומר לו שיניח תפילין אם לא צצציל שהייתי צצור לאוסרו: מישאל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה טרד וכו' דאינו יכול:

תורה אור השלם

(א) וְשָׁנַתְּם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִבְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׂבְתְּךָ וּבְקוֹמְךָ: (דברים ו, יז)

(ב) וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָבִילוּ לְעֵשֶׂת הַפְּסוּחַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לַפְּנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אֶהֱרֹן בַּיּוֹם הַהוּא: (במדבר י, י)

ליקוטי רש"י

א"ת בבית סאתים. אם היה היקפו יותר על צית סאתים אין מטלטלין צו אלה צמור אמות ואפילו נטעו ממחילה לנך דהוה מוקף לדירה [שם צט:] מושב הדוה דירה שתשמישה לאויר. לעולם שנטעו ממחילה לנך והיקף לדירה הוה אצל לירה זו אינה עשויה לנורך חוכה אלה לנורך אור שחונה לה לדור שס שומרי השדות ועשויה להליל מן החמה ואין מטלטלין צדיה זו אלה צית סאתים כדמניא צ"ש (דף כב.) כלל אמר ר"ש כן אלעזר כל אור שתשמישו לדירה כגון ליר וספר ומוקפה וחנר ואפילו י' כורים מותר וכל דירה שתשמישה לאויר כגון צורגין שצדקות צית סאתים מותר יותר מצית סאתים אסור דלאו לירה הוה דעל כחו הוה דל שס [שם טו.]. אינה לדור צה תמיד אלה להסמוך צה שומרי השדה [שם ק.]. גברה עשרה. דלמריקן גוד אסיק מחילותיו כל סביבותיו והרי הוה מוקף. וכן נקע. אחד מנייקי הסלעים. והוה ב"ת אמות עד בית סאתים. האיל ושצת צאור מחילותיו נעשית ציתו וכולו כארבע אמותיו הוה הלכך מהלך את כולה וחונה לה אלפים אמה, אצל אי הוה טפי מצית סאתים אין מחילותיו מועילות לו שהיקף שאינו עשוי לדירה אינו מועיל אלה לצית סאתים, להכי נקט מארבע אמות ואילך דאם היה פחות מד' אמות מאי מהלך את כולה איכא ומחילותיו מאי מהני צללו מחילה נמי מקום לכל אדם ד' אמות צפרק מי שהוליאחו (לקמן דף מ"א.) ושבולות מקיפות אותה. שהינה גצוה גצוהין י' עסקין [שם טו.]. ובבבבך בדרך פרט לחתן. ואע"ג דמתן נמי צמורה לאו טריד אינטריכי להו טרי קראי דאי הוה כתיב חד כיון דמתן לאו צהדיא כתיב צקרא הוה אמניא לה פטר הכמוצ אלה טורה ועושה מלאכת מנוה צדים או מהלך למנוה אצל חתן שהוה יושב וצטל ואינו עוסק אלה טריד צמחצת צעילה לה פטר הכמוצ הלכך מקרא יתירא אשמעינן דפטור מק"ש דטריד צמחצת צעילה: מאי משמע. מהני קראי פרט למנוה: בי דרך. הולך דרך סחורה: מי לא עסקינן בו'. וכי אינך יכול לכלול צמקרא דרך מנוה עם הרשות והא דרך סתמא כתיב ומשמע נמי דרך מנוה וקאמר רחמנא ליחייב לקרות: אם בן. דצדך מנוה נמי קאי לכמוצ צלכת דרך: שריד. לצו טרוד צמחצת צעילה ומסתצרה כי פטריה קרא משום טירדה פטריה (א) ואינו יכול לעסוק צשנים כאחד: כונם אלמנה לא שריד. ויכול לקיים את שתייהן: אי משום שירדא בו'. האי דפריך משמע ליה דטרדתו פוטרמו לפי שאינו יכול לכונן את לצו והלכך אפי' טצעה ספינתו דטרוד צנערו ליפטר: שנאמר בהן פאר. כדלקמן" ואצל לאו צר פאר הוה וכשמחפאר מראה צעלמו שאינו אצל לאו צמחצת צעילה ומסתצרה דמצינה. ואשמעינן קרא דלא מיחייב להסיר דעתו ממחצת מנוה ראשונה צצצל זו הצאה עליו אלה יעסוק צראשונה ויתן לצו להיות צקי צצצ: שירדא דרשות. שאף על פי שהוה חייב לנהוג צצילות של נעילה רחילה וסיכה^(ג) להראות כבוד ממו אינו חייב להצטער: והעוסק במצינה דפטור ממצינה מהכא נפקא. משצתן צציתן: ויהי אנשים וגו'. צפסח מדצצ"ל קרא צצנה השנית ליציאת מצרים: הכי

כד א מיי פט"ו הל' ד ופכ"ו הלכה ד מהלכות שצט ופ"ו מהל' עירובין הלכה ד סמג לאוין סה ועשין דרצנן א טו"ש"ע א"ת ס' שזו סעף צ: בה ב מיי פ"ד מהל' ק"ש הלכה ח סמג עשין יח טו"ש"ע א"ת ס' ע סעף ג:

רבינו חננאל

יותר מבית סאתים. ושנינן התם כדקתני טעמא משום דהוה תשמישתי לאויר. כלומר אין שם בית וכל דירה שתשמישה לאויר אין מטלטלין בה יותר מבית סאתים ת"ש שבת בתל שגבוה כו' פשוטה היא: מתני' שלוחי מצוה פטורין מן המצינה. מנא לן דת"ר שבתך בביתך פרט לעוסק במצינה ובלכתך בדרך פרט לחתן ודייקי' מדהוה ליה לקרא למיכתב ובלכת בדרך המשמע אע"ג דאזיל לדבר מצוה חייב וכתב בלכתך במשמע בלכת בדרך דהוה רשות מיחייבת למקרי ק"ש אבל בלכת דמצינה פטירת ש"מ העוסק במצינה פטור מן המצינה אחרת. הא דתניא פרט לחתן הוה דכנס בתולה דטריד שירדא של מצוה ולפיכך פטור אבל מאן דטריד שירדא דרשות כגון שטבעה ספינתו וכיוצא בו חייב בכל מצות ואפי' אבל חייב דאמר מר אבל חייב בכל המצות האמורות בתורה חוץ מן התפילין מפני שנא' בהן פאר והני מיילי ביום ראשון בלבד וכן הכונם את האלמנה חייב לקרא ק"ש. הא מהתם נפקא יהי אנשים אשר היו טמאים וגו' נושאין ארונו של יוסף היו דברי ר' יוסי הגלילי

הגהות וציונים

[א] יש להוסיף דבתיב שבו (בארות המים): [ב] בדפ"ר איתא לצמוד ובתוס' העתיקו לצמוד: [ג] נדצ"ל בפסח מןהך איירי קרא: [ד] צ"ל מעובדא (בארות המים): [ה] צ"ל פמצינתן (דפ"ר) וכו' בתוס' הרא"ש: [ו] צ"ל לישנא דרש"י (בארות המים): [ז] צ"ל פרק בתרא:

לעזי רש"י

ורש"י"ה. פירוש נקט, גומא. אחד מנייקי הסלעים (רש"י עירובין דף טו ע"א ד"ה וכן נקט ועיין רש"י מגילה דף יט ע"א ד"ה גממיות וקידושין דף סא ע"א ד"ה נלגני ורש"י איוב ג, ו).

גצוה סביב מלקורו ושצלים גצוהין י' עסקין [שם טו.]. ובבבבך בדרך פרט לחתן. ואע"ג דמתן נמי צמורה לאו טריד אינטריכי להו טרי קראי דאי לאו צהדיא כתיב צקרא הוה אמניא לה פטר הכמוצ אלה טורה ועושה מלאכת מנוה צדים או מהלך למנוה אצל חתן שהוה יושב וצטל ואינו עוסק אלה טריד צמחצת צעילה לה פטר הכמוצ הלכך מקרא יתירא אשמעינן דפטור מק"ש דטריד צמחצת צעילה: מאי משמע. מהני קראי פרט למנוה: בי דרך. הולך דרך סחורה: מי לא עסקינן בו'. וכי אינך יכול לכלול צמקרא דרך מנוה עם הרשות והא דרך סתמא כתיב ומשמע נמי דרך מנוה וקאמר רחמנא ליחייב לקרות: אם בן. דצדך מנוה נמי קאי לכמוצ צלכת דרך: שריד. לצו טרוד צמחצת צעילה ומסתצרה כי פטריה קרא משום טירדה פטריה (א) ואינו יכול לעסוק צשנים כאחד: כונם אלמנה לא שריד. ויכול לקיים את שתייהן: אי משום שירדא בו'. האי דפריך משמע ליה דטרדתו פוטרמו לפי שאינו יכול לכונן את לצו והלכך אפי' טצעה ספינתו דטרוד צנערו ליפטר: שנאמר בהן פאר. כדלקמן" ואצל לאו צר פאר הוה וכשמחפאר מראה צעלמו שאינו אצל לאו צמחצת צעילה ומסתצרה דמצינה. ואשמעינן קרא דלא מיחייב להסיר דעתו ממחצת מנוה ראשונה צצצל זו הצאה עליו אלה יעסוק צראשונה ויתן לצו להיות צקי צצצ: שירדא דרשות. שאף על פי שהוה חייב לנהוג צצילות של נעילה רחילה וסיכה^(ג) להראות כבוד ממו אינו חייב להצטער: והעוסק במצינה דפטור ממצינה מהכא נפקא. משצתן צציתן: ויהי אנשים וגו'. צפסח מדצצ"ל קרא צצנה השנית ליציאת מצרים: הכי